

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 1. 2014
COM(2014) 1 final

2014/0005 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodovaní s určitým tovarom,
ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo
ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

V júni 2005 prijala Rada Európskej únie nariadenie (ES) č. 1236/2005 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie. Nariadenie nadobudlo účinnosť 30. júla 2006.

Charta základných práv Európskej únie, ktorá sa stala právne záväznou nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy v decembri 2009, sa vzťahuje na inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie, ako aj na členské štáty pri vykonávaní práva Únie.

Európska komisia zmenila prílohy II a III k tomuto nariadeniu prostredníctvom vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 1352/2011, ktoré nadobudlo účinnosť 21. decembra 2011, a to najmä s cieľom zaviesť kontroly vývozu určitých liekov, aby sa zabránilo použitiu týchto produktov na vykonávanie trestu smrti (poprava smrťou injekciou). Túto zmenu sprevádzalo usmernenie týkajúce sa uplatňovania článkov 5 a 6 nariadenia (ES) č. 1236/2005 stanovené v pracovnom dokumente útvarov Komisie SEC(2011)1624 z 20. decembra 2011.

Komisia začala aj proces celkového preskúmania nariadenia (ES) č. 1236/2005, čím reagovala najmä na uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. júna 2010¹. Na jar 2012 Komisia vydala výzvu na predkladanie žiadostí s cieľom zriadiť skupinu expertov na pomoc pri tomto preskúmaní. V období od júla 2012 do júla 2013 sa skupina expertov šesťkrát zišla v Bruseli s príslušnými útvarmi Komisie.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Po zverejnení vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 1352/2011 vyjadrilo množstvo výrobcov liekov z EÚ výhrady k používaniu svojich produktov na vykonávanie trestu smrti. Výrobcovia jedného lieku z EÚ, na ktorý sa nevzťahujú kontroly vývozu, ale môže sa používať v smrtiacich injekciách v Spojených štátoch amerických, informovali Európsku komisiu o opatreniach, ktoré prijali s cieľom zabezpečiť, aby ich distribútori v tretích krajinách zabránili dodávkam tohto produktu na účely vykonávania trestu smrti. Vyvážajúci výrobcovia aj príslušné orgány uviedli, že súčasný systém kontroly vývozu liekov, v rámci ktorého sa ročne musí skontrolovať obrovský objem vývozných transakcií, je zbytočne zložitý.

Skupina expertov poskytla v procese preskúmania cenné informácie, a to najmä v oblasti judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a v oblasti tovarov ktoré sa uvádzajú na trh ako vhodné na presadzovanie práva a ktoré by sa mohli použiť na účely mučenia alebo iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania. Experti súhlasili s dodatočnými opatreniami s cieľom pomôcť pri prevencii porušovania ľudských práv, zároveň však uznali, že obmedzenia obchodu sa musia posúdiť aj na inom základe, ako je zákaz používania zariadení na účely presadzovania práva.

¹ Uznesenie P7_TA(2010)0236, Ú. v. EÚ C 236 E, 12.8.2011, s. 107.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1 Kontroly vývozu zamerané na trest smrti

Od 21. decembra 2011 obsahuje príloha III časť s názvom Produkty, ktoré by mohli byť použité na vykonávanie popráv ľudí prostredníctvom smrtiacej injekcie. S cieľom zabrániť používaniu takýchto produktov na vykonávanie trestu smrti v tretích krajinách je potrebné uskutočňovať súvisiace kontroly vývozu. V aktuálnom znení nariadenia (ES) č. 1236/2005 sa zavádza režim kontroly vývozu zameraný na zabránenie vývozu tovarov z EÚ na účely mučenia alebo iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania. S cieľom objasniť účel a spôsoby vykonávania týchto kontrol je do nariadenia potrebné vložiť osobitnú kapitolu o kontrolách vývozu, ktoré je potrebné vykonávať s cieľom zabrániť používaniu kontrolovaných tovarov na vykonávanie trestu smrti, a osobitný zoznam kontrolovaných tovarov, označený ďalej ako príloha IIIa.

Mučenie a iné formy krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania sú nezákonné a v mnohých prípadoch sa nevyskytujú na celoštátnej úrovni, a to najmä vďaka medzinárodným nástrojom, ktorými sa bez výnimky zakazuje mučenie a iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie. Na druhej strane, trest smrti je zvyčajne stanovený zákonom, ak ho príslušná krajina nezrušila. Preto je potrebné vyriešiť otázku, či by sa niektoré krajiny nemali oslobodiť od kontrol zameraných na zabránenie vykonávaniu trestu smrti.

V roku 1983 bol Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Európsky dohovor o ľudských právach“) doplnený o protokol č. 6, v ktorom sa zakazuje trest smrti. V tomto protokole sa štátom umožnilo prijať zákonné ustanovenie o treste smrti v prípade činov spáchaných v čase vojny alebo bezprostrednej hrozby vojny. V roku 2003 sa v protokole č. 13 zakázal trest smrti za akýchkoľvek okolností. Tieto protokoly ratifikovali členské štáty EÚ a mnohé ďalšie členské štáty Rady Európy. Ratifikovali ich a trest smrti za akýchkoľvek okolností zakázali Albánsko, Andorra, Bosna a Hercegovina, bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko, Čierna Hora, Gruzínsko, Island, Lichtenštajnsko, Moldavsko, Nórsko, San Maríno, Srbsko, Švajčiarsko, Turecko a Ukrajina. Arménsko a Azerbajdžan ratifikovali iba protokol č. 6.

V roku 1989 Valné zhromaždenie OSN prijalo a vyhlásilo Druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach zameraný na zrušenie trestu smrti. Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto protokolu, sa zaväzujú zrušiť trest smrti, v článku 2 sa však pripúšťa výhrada uplatnená pri ratifikácii alebo pristúpení, ktorá umožňuje vykonávanie trestu smrti v dôsledku odsúdenia za obzvlášť nebezpečný trestný čin vojenského charakteru spáchaný počas vojny. Okrem členských štátov EÚ a mnohých ďalších európskych štátov sa stranou tohto protokolu bez uplatnenia výhrady stala Argentína, Austrália, Benin, Bolívia, Kanada, Kapverdy, Kolumbia, Kostarika, Džibutsko, Ekvádor, Guinea-Bissau, Honduras, Kirgizsko, Libéria, Madagaskar, Mexiko, Mongolsko, Mozambik, Namíbia, Nepál, Nový Zéland, Nikaragua, Panama, Paraguaj, Filipíny, Rwanda, Svätý Tomáš a Princov ostrov, Seychely, Južná Afrika, Východný Timor, Turkménsko, Uruguaj, Uzbekistan a Venezuela. S uplatnením výhrady z článku 2 sa k protokolu pripojil aj Azerbajdžan, Brazília a Čile.

Vzhľadom na pevné medzinárodné záväzky vyplývajúce z protokolu č. 13 k Európskemu dohovoru o ľudských právach alebo z Druhého opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach (bez uplatnenia výhrady podľa článku 2) nemusí vývoz do štátov, ktoré sú stranami niektorého z týchto dokumentov, podliehať osobitnému povoleniu s cieľom zabrániť používaniu príslušných tovarov na vykonávanie trestu smrti a môže sa naň vzťahovať všeobecné povolenie na vývoz. Takéto povolenie by sa malo vydávať len po

splnení príslušných podmienok, aby sa zabránilo odkloneniu tovarov do krajiny, ktorá nezrušila trest smrti, bez predchádzajúcej kontroly príslušnými orgánmi. Všeobecné povolenie by sa preto malo uplatňovať len vtedy, ak má koncový používateľ vyvázaných tovarov sídlo v cieľovej krajine a nebude tieto tovary opätovne vyvážať do inej krajiny. Ak tieto podmienky nie sú splnené, príslušným orgánom je potrebné podať žiadosť o osobitné alebo globálne povolenie.

3.2 Dodatočné opatrenia týkajúce sa tovarov uvedených v zozname

Pokiaľ ide o súčasné kontroly vývozu uplatňované s cieľom zabrániť, aby sa tovary vyvázané z EÚ používali na účely vykonávania trestu smrti, mučenia alebo iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, navrhlo sa doplnenie súčasných obmedzení obchodu obmedzeniami sprostredkovateľských služieb, technickej pomoci a tranzitu. V tejto súvislosti sa pri posudzovaní nevyhnutnosti a primeranosti týchto obmedzení na zabránenie používaniu tovarov uvedených v prílohe IIIa na účely vykonávania trestu smrti na jednej strane alebo na zabránenie používania tovarov uvedených v prílohe III na mučenie a iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie na strane druhej vynárajú podobné otázky. Preto sa môže uskutočniť jedno posúdenie nevyhnutnosti a primeranosti dodatočných obmedzení, aj keď účel a možné výnimky sa môžu líšiť.

3.2.1 Sprostredkovateľské služby súvisiace s tovarmi uvedenými v prílohe II

Pokiaľ ide o zariadenia alebo tovary uvedené v prílohe II, poskytovanie technickej pomoci sa určuje už v aktuálnych ustanoveniach (články 3 a 4) a vymedzenia pojmov dovozu a vývozu zabezpečujú, že na vstup a odosielanie tranzitných zariadení alebo tovarov sa už zákazy vzťahujú. Poskytovanie sprostredkovateľských služieb vo vzťahu k takýmto zariadeniam alebo tovarom nie je zakázané. Na základe vymedzenia pojmu sprostredkovateľské služby v nariadení (ES) č. 428/2009, ktorým sa stanovuje režim EÚ na kontrolu vývozu, prepravy, sprostredkovania a tranzitu položiek s dvojakým použitím, by sa mohlo zakázať sprostredkovanie zariadení alebo tovarov, ktoré sa nenachádzajú v EÚ. Súčasnému zákazu, ktorý sa vzťahuje iba na zariadenia alebo tovary nachádzajúce sa v EÚ, by sa tým dodal ďalší užitočný rozmer. Keďže jediné použitie, na ktoré sú zariadenia alebo tovary z prílohy II vhodné, je zakázané, zákaz poskytovania sprostredkovateľských služieb je nevyhnutným a primeraným opatrením na ochranu verejnej morálky.

3.2.2 Sprostredkovateľské služby týkajúce sa tovarov uvedených v prílohe III alebo prílohe IIIa a tranzit takýchto tovarov

Vývoz zariadení alebo tovarov uvedených v prílohe III alebo prílohe IIIa podlieha kontrolám. Takéto zariadenia alebo tovary majú legítimne aj nelegítimne využitie, čo majú spoločné s položkami s dvojakým použitím, ktoré sú kontrolované nariadením (ES) č. 428/2009. Podľa tohto nariadenia nepodlieha poskytovanie sprostredkovateľských služieb komplexným kontrolám, ani sa podľa neho komplexne nekontrolujú všetky tranzitné položky. Príslušné orgány môžu v konkrétnom prípade informovať sprostredkovateľa, že predmetné položky sú alebo môžu byť vcelku alebo sčasti určené na použitie v spojení s vývojom, výrobou, manipuláciou, prevádzkovaním, údržbou, skladovaním, detekciou, identifikáciou alebo distribuovaním chemických, biologických alebo jadrových zbraní alebo iných jadrových výbušných zariadení alebo s vývojom, výrobou, údržbou alebo skladovaním riadených striel schopných dopravovať takéto zbrane. Na rovnakom základe môžu zakázať tranzit konkrétnych tovarov.

Zatiaľ čo zákaz mučenia alebo iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, trestania a trestu smrti má oporu v medzinárodnom práve, zodpovedajúce obmedzenia obchodu neregulujú žiadne medzinárodné normy. Tým sa nariadenie (ES) č. 1236/2005 líši od

nariadenia (ES) č. 428/2009, ktorým nadobúda účinnosť množstvo režimov medzinárodnej kontroly vývozu. Keďže nariadenie z roku 2009 sa týka medzinárodnej bezpečnosti, spravodajské informácie zhromažďované členskými štátmi a tretími krajinami o chemických, biologických a jadrových zbraniach, ako aj o ich nosičoch, sú pomerne podrobné. Pokiaľ však ide o zariadenia alebo tovary, ktoré by sa mohli použiť na vykonávanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, je nepravdepodobné, že by sa o tejto oblasti zhromažďovali spravodajské informácie a príslušným orgánom tak pravdepodobne chýbajú údaje, ktoré potrebujú na informovanie vývozcu o zamýšľanom konečnom použití.

Uplatňované obmedzenia obchodu nemôžu prekračovať primeranú mieru. Táto požiadavka má zabráňovať uplatňovaniu komplexných kontrol na tranzit a na poskytovanie sprostredkovateľských služieb týkajúcich sa zariadení alebo tovarov uvedených v prílohe III alebo prílohe IIIa, keďže v prílohe IIIa sa síce uvádzajú legitímne použitia zariadení a tovarov, tie sa však môžu použiť aj na mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, ale aj na trest smrti. Vzhľadom na to, že takéto konanie predstavuje porušenie verejnej morálky, sprostredkovatelia so sídlom v EÚ by nemali využívať výhody z obchodovania, ktorým sa toto konanie podporuje alebo inak uľahčuje. Mal by preto platiť zákaz poskytovania súvisiacich sprostredkovateľských služieb zo strany všetkých sprostredkovateľov, ktorí vedia, že kontrolované zariadenie alebo tovary, ktoré sa majú doručiť do tretej krajiny, ale nenachádzajú sa v EÚ, majú alebo môžu slúžiť na takéto účely. Tento zákaz by sa uplatňoval aj vtedy, ak majú vo výnimočnom prípade príslušné orgány dostatočné údaje na informovanie sprostredkovateľa o zamýšľanom konečnom použití.

Tranzitné tovary, ktoré opúšťajú colné územie EÚ a smerujú do cieľovej tretej krajiny, sú tovary prepravené z inej tretej krajiny. Zákaz vývozu takýchto tovarov do tretej krajiny hospodárskym subjektom, ktorý vie, že tovary sa majú alebo môžu použiť na vykonávanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, sa zvyčajne týka hospodárskeho subjektu, ktorý nemá sídlo v EÚ, preto sa musí presadzovať v tretej krajine. Keďže hospodárskym subjektom prepravujúcim tranzitné tovary v rámci colného územia EÚ zvyčajne nie sú známe informácie o koncovom používateľovi, uloženie zákazu prepravicovi sa nepovažuje za primerané. Ani zákaz uplatňovaný v prípade, ak má hospodársky subjekt poznatky o zamýšľanom použití tranzitných tovarov uvedených v prílohe III alebo prílohe IIIa, preto nie je primeraný.

3.2.3 Technická pomoc týkajúca sa tovarov uvedených v prílohe III alebo prílohe IIIa

Pokiaľ ide o technickú pomoc súvisiacu s tovarmi uvedenými v prílohe III alebo prílohe IIIa, v súčasnosti neexistujú žiadne kontroly poskytovania takejto pomoci tretím krajinám. Nariadenie (ES) č. 428/2009 neobsahuje výslovné ustanovenie o technickej pomoci, ale vo vymedzení pojmu vývoz sa uvádza prenos (uvedených) technológií a softvérových položiek. Hoci pojem „technická pomoc“ môže mať širší význam než len prenos technológií, aj tento prenos podlieha komplexným kontrolám. Nariadenie (ES) č. 428/2009 sa týka medzinárodnej bezpečnosti a nadobúda ním účinnosť mnoho režimov medzinárodnej kontroly vývozu. Jeho cieľom je zabrániť šíreniu chemických, biologických a jadrových zbraní a ich nosičov. Prenos technológií a softvéru sa preto kontroluje s cieľom zabrániť tomu, aby si krajina vybudovala vlastné kapacity na výrobu tovarov, ktoré EÚ kontroluje a do tejto krajiny nevyváža.

Nariadenie (ES) č. 1236/2005 sa zameriava na zabránenie dodávkam určitým koncovým používateľom, ktorí by príslušné zariadenia alebo tovary z EÚ používali na mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, ako aj na vykonávanie trestu smrti, nie na to, aby sa tretím krajinám zabránilo získať technológie súvisiace s takýmito

zariadeniami alebo tovarmi. Komplexné kontroly poskytovania technickej pomoci súvisiacej s uvedenými zariadeniami alebo tovarmi sa nepovažujú za primerané. Vzhľadom na to, že trest smrti, mučenie a iné formy krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, predstavujú porušenie verejnej morálky, by poskytovatelia technickej pomoci so sídlom v EÚ nemali využívať výhody z obchodovania, ktorým sa toto konanie podporuje alebo inak uľahčuje. Mal by preto platiť zákaz poskytovania technickej pomoci zo strany všetkých poskytovateľov, ktorí vedia, že kontrolované zariadenie alebo tovary, na ktoré sa viaže pomoc poskytovaná tretej krajine, majú alebo môžu slúžiť na takéto účely. Tento zákaz by sa uplatňoval aj vtedy, ak majú vo výnimočnom prípade príslušné orgány dostatočné údaje na informovanie poskytovateľa technickej pomoci o zamýšľanom konečnom použití tovarov, na ktoré sa viaže poskytovaná pomoc.

3.3 Vymedzenie pojmu mučenie a iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie

Vymedzenie pojmu mučenie používané na účely nariadenia (ES) č. 1236/2005 bolo prevzatá z Dohovoru OSN z roku 1984 proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. Aj keď na základe tohto medzinárodného nástroja sa v Dohovore OSN nevymedzuje pojem „iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie“. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva poukazuje na to, že vymedzenie pojmu v nariadení (ES) č. 1236/2005 je potrebné prepracovať. Ako je stanovené v článku 52 ods. 3 Charty základných práv EÚ, v rozsahu, v akom charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv stanovených v uvedenom dohovore.

Vymedzenie pojmu v nariadení (ES) č. 1236/2005 sa v súčasnosti týka konania, ktoré spôsobuje „závažnú bolesť alebo utrpenie“, pričom vo vymedzení pojmu mučenie sa odkazuje na „krutú bolesť alebo utrpenie“. Namiesto rôznych úrovní bolesti alebo utrpenia by sa malo toto konanie odlišovať podľa prítomnosti alebo neprítomnosti zámeru spôsobiť bolesť alebo utrpenie a využívať bolesť alebo utrpenie na účely uvedené vo vymedzení pojmu mučenie. V rozhodnutí z 13. decembra 2012 vo veci Khaled El-Masri/bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko (žiadosť č. 39630/09) uviedol Európsky súdny dvor pre ľudské práva vzhľadom na článok 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach a s odkazom na staršiu judikatúru:

„196. Ak sa má na zlé zaobchádzanie vzťahovať článok 3, musí obsahovať minimálnu úroveň závažnosti. Posúdenie tejto minimálnej úrovne závisí od všetkých okolností prípadu, napríklad ako dlho toto zaobchádzanie trvalo, aké malo fyzické alebo psychické dôsledky, a v niektorých prípadoch aj od pohlavia, veku a zdravotného stavu obete ... K ďalším faktorom patrí účel tohto zaobchádzania, ako aj zámer alebo motivácia v jeho pozadí ...

197. S cieľom určiť, či sa má konkrétne zlé zaobchádzanie považovať za mučenie, musí súd zohľadniť rozdiel uvedený v článku 3 medzi týmto pojmom a pojmom neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania. Tento rozdiel je zakotvený v Dohovore, aby sa osobitná stigma „mučenia“ vzťahovala iba na úmyselné neľudské zaobchádzanie spôsobujúce veľmi závažné a kruté utrpenie ... Okrem závažnosti zaobchádzania je tu aj prvok účelnosti, ako sa uznáva v Dohovore OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, ktorý nadobudol platnosť 26. júna 1987, a v ktorom sa pojem mučenie vymedzuje ako úmyselné spôsobovanie silnej bolesti alebo utrpenia s cieľom okrem iného získať informácie, potrestať alebo zastrašiť (článok 1 Dohovoru OSN) ...“

Pokiaľ ide o vylúčenie bolesti alebo utrpenia v dôsledku zákonných sankcií z oboch vymedzení pojmu, je objasnenie primerané. Keďže odňatie slobody je v zásade zákonnou sankciou, Európsky súd pre ľudské práva uvádza, že podmienky uväznenia musí každý príslušný štát zabezpečiť tak, aby boli v súlade so zachovaním ľudskej dôstojnosti, aby sa použitý spôsob vykonávania opatrenia nevyužíval tak, že zadržaná osoba je vystavená ťažkostiam alebo prehnane prísny podmienkam v miere, ktorá prekračuje nevyhnutú úroveň utrpenia prirodzene vyplývajúceho zo zadržania, a aby vzhľadom na praktické požiadavky uväznenia bolo primerane zabezpečené zdravie a duševná pohoda tejto osoby. Z judikatúry vyplýva, že kumulatívne účinky podmienok zadržania môžu vyústiť do porušenia článku 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach, a to najmä tam, kde prevažujú preplnené cely a nehygienické podmienky. Príklady takýchto porušení predstavujú napríklad tieto rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva:

- 15. júl 2002, V. Kalašnikov/Rusko (žiadosť č. 47095/99),
- 4. február 2003, F. Van der Ven/Holandsko (žiadosť č. 50901/99),
- 11. marec 2004, P. Igorov/Bulharsko (žiadosť č. 40653/98),
- 8. júl 2004, I. Ilașcu a ďalší/Moldavsko a Rusko (žiadosť č. 48787/99),
- 20. november 2008, A. Ișyar/Bulharsko (žiadosť č. 391/03),
- 2. júl 2009, M. Kochetkov/Estónsko (žiadosť č. 41653/05),
- 16. júl 2009, I. Sulejmanovic/Taliansko (žiadosť č. 22635/03),
- 10. január 2012, S. Ananyev a ďalší/Rusko (žiadosti č. 42525/07 a 60800/08),
- 22. máj 2012, T. Idalov/Rusko (žiadosť č. 5826/03).

3.4 Vykonávacie alebo delegované právomoci

V nariadení (ES) č. 1236/2005 sa Európska komisia splnomocňuje na vykonávanie zmien v prílohách. Okrem prípadu prílohy I pomáha Komisii výbor zložený zo zástupcov členských štátov. Uplatňuje sa tu postup preskúmania opísaný v nariadení (EÚ) č. 182/2011 (podľa článku 13 ods. 1 písm. c) nariadenia).

Komisia pripravila návrhy na udelenie delegovaných a vykonávacích právomocí v oblasti spoločnej obchodnej politiky [KOM(2011) 82 a KOM(2011) 349]. V júni 2013 dospel Európsky parlament a Rada k dohode o postupe v oblasti týchto návrhov Komisie. Očakáva sa, že na konci roka 2013 prijmú nariadenie, ktorým sa bude okrem iného meniť nariadenie Rady (ES) č. 1236/2005 s cieľom udeliť delegované právomoci.

Otázka, či je v prípade zmien niektorých príloh k nariadeniu Rady (ES) č. 1236/2005 potrebné uplatniť postup pre naliehavé prípady, sa však neriešila. Komisia sa domnieva, že takýto postup je primeraný v prípade zmien zoznamov zakázaných a kontrolovaných tovarov, a to najmä vtedy, ak sa na trh uvádzajú nové zariadenia alebo tovary a je mimoriadne dôležité okamžite uplatniť príslušné opatrenie, aby sa v období dvoch mesiacov (za predpokladu, že sa toto obdobie nepredĺži), ktoré je vyhradené pre Európsky parlament a Radu na vyjadrenie možných námietok voči opatreniu, zabránilo vytváraniu zásob.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Nariadenie Rady (ES) č. 1236/2005 bolo schválené v roku 2005² a účinnosť nadobudlo 30. júla 2006. V reakcii na výzvy Európskeho parlamentu z roku 2010 a náznaky, že lieky vyvážané z Únie sa používajú na vykonávanie trestu smrti v tretej krajine, boli prostredníctvom vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 1352/2011 zmenené zoznamy zakázaných a kontrolovaných tovarov v prílohách II a III k tomuto nariadeniu³. Komisia za pomoci skupiny expertov preskúmala nevyhnutnosť ďalších zmien nariadenia (ES) č. 1236/2005 a jeho príloh.
- (2) Charta základných práv Európskej únie sa stala právne záväznou nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009⁴. Vymedzenie pojmu mučenie v nariadení (ES) č. 1236/2005 bolo prevzaté z Dohovoru OSN z roku 1984 proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu a je naďalej platná. Vymedzenie pojmu „iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie“, ktoré sa v Dohovore nenachádza, je potrebné zmeniť tak, aby bolo v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. Takisto je vhodné objasniť význam pojmu „zákonné sankcie“ vo vymedzeniach pojmov „mučenie“ a „iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie“, pričom je potrebné zohľadniť túto judikatúru a politiku Únie v oblasti trestu smrti.
- (3) V článkoch 5, 6 a 7 nariadenia (ES) č. 1236/2005 sa stanovuje systém udeľovania povolení na vývoz, ktorého cieľom je zabrániť používaniu príslušných tovarov na

² Nariadenie Rady (ES) č. 1236/2005 z 27. júna 2005 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, Ú. v. EÚ L 200, 30.7.2005, s. 1.

³ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1352/2011 z 20. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, Ú. v. EÚ L 338, 21.12.2011, s. 31.

⁴ Ú. v. EÚ C 303, 14.12.2007, s. 1.

vykonávanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie.

- (4) Tieto opatrenia by nemali prekračovať primeranú mieru. Preto by sa na ich základe nemalo zabráňovať vývozu liekov používaných na legítimne liečebné účely.
- (5) Vzhľadom na odlišné charakteristiky trestu smrti na jednej strane a mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania na strane druhej je vhodné zaviesť systém udeľovania povolení na vývoz s cieľom zabrániť používaniu určitých tovarov na vykonávanie trestu smrti. Pri takomto systéme by sa mala zohľadniť skutočnosť, že množstvo krajín zrušilo trest smrti za všetky trestné činy a v tejto veci prijalo medzinárodný záväzok. Keďže však existuje riziko opätovného vývozu do krajín, ktoré tak neurobili, mali by sa pri povoľovaní vývozu do krajín, ktoré zrušili trest smrti, zaviesť určité podmienky a požiadavky. Preto je vhodné udeliť všeobecné povolenie na vývoz do tých krajín, ktoré zrušili trest smrti za všetky trestné činy a toto rozhodnutie potvrdili medzinárodným záväzkom.
- (6) Ak krajina takýmto spôsobom trest smrti nezrušila, príslušné orgány by mali pri skúmaní žiadosti o povolenie na vývoz zisťovať, či existuje riziko, že koncový používateľ v cieľovej krajine použije vyvezené tovary na vykonanie tohto trestu. Na kontrolu predaja alebo transferu tretím stranám zo strany koncového používateľa by sa mali zaviesť primerané podmienky a požiadavky. V prípade uskutočnenia viacerých prepráv tovarov medzi rovnakým vývozcom a koncovým používateľom by sa malo príslušným orgánom umožniť pravidelné skúmanie postavenia koncového používateľa, napríklad radšej každých šesť mesiacov než pri každom udeľovaní povolenia, a to bez toho, aby bolo ich dotknuté právo na zrušenie, pozastavenie, pozmenenie alebo odňatie povolenia na vývoz podľa článku 9 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1236/2005 v prípadoch, keď je to odôvodnené.
- (7) S cieľom obmedziť administratívne zaťaženie vývozcov by sa malo príslušným orgánom umožniť udeľovanie globálneho povolenia na všetky prepravy liekov od vývozcu konkrétnemu koncovému používateľovi na pevne stanovené obdobie, pričom sa v prípade potreby uvedie množstvo zodpovedajúce bežnému použitiu tovarov koncovým používateľom. Takéto povolenie by v súlade s článkom 9 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1236/2005 platilo maximálne dvanásť mesiacov a mohlo by sa predĺžiť o ďalších dvanásť mesiacov.
- (8) Udelenie globálneho povolenia by bolo vhodné aj v prípade, ak výrobca potrebuje vyviezť lieky kontrolované podľa nariadenia (ES) č. 1236/2005 distribútorovi v krajine, ktorá nezrušila trest smrti, a to za predpokladu, že vývozca a distribútor uzavreli právne záväznú zmluvu, v ktorej sa od distribútora vyžaduje uplatňovanie vhodného súboru opatrení, aby sa lieky nepoužívali na vykonávanie trestu smrti.
- (9) Lieky upravované v nariadení (ES) č. 1236/2005 môžu podliehať kontrolám podľa medzinárodných dohôd o omamných a psychotropných látkach, akým je Dohovor o psychotropných látkach z roku 1971. Keďže tieto kontroly neslúžia na to, aby sa zabránilo v používaní príslušných liekov na vykonávanie trestu smrti, ale aby sa predchádzalo obchodu s drogami, mali by sa okrem medzinárodných kontrol používať aj kontroly vývozu podľa nariadenia (ES) č. 1236/2005. Členské štáty je však potrebné povzbudiť, aby na uplatňovanie systémov kontroly používali jednotný postup.
- (10) S cieľom obmedziť administratívne zaťaženie vývozcov by mali mať príslušné orgány možnosť udeliť vývozcovi globálne povolenie na kontrolované tovary, aby sa

zabránilo používaniu príslušných tovarov na mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie.

- (11) Kontroly vývozu podľa nariadenia (ES) č. 1236/2005 by sa nemali vzťahovať na tovary, ktorých vývoz sa kontroluje podľa spoločnej pozície Rady 2008/944/SZBP⁵, nariadenia Rady (ES) č. 428/2009⁶ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 258/2012⁷.
- (12) Je potrebné zakázať sprostredkovateľom v Únii poskytovanie sprostredkovateľských služieb v súvislosti s tovarmi, ktorých vývoz a dovoz je zakázaný, keďže takéto tovary nemajú žiadne iné praktické využitie než na vykonávanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie. Zákaz poskytovania takýchto služieb slúži na účely ochrany verejnej morálky.
- (13) Tam, kde sa kontroly vývozu využívajú, by sa malo zakázať poskytovanie sprostredkovateľských služieb a technickej pomoci v súvislosti s uvedenými tovarmi, ak sprostredkovateľ alebo poskytovateľ technickej pomoci vedia, že príslušné tovary sú určené alebo môžu byť určené na vykonávanie trestu smrti, ak tieto kontroly slúžia na zabránenie používaniu na vykonávanie trestu smrti, alebo že príslušné tovary slúžia alebo môžu slúžiť na používanie pri mučení alebo inom krutom, neľudskom alebo ponižujúcom zaobchádzaní alebo trestaní, ak kontroly slúžia na zabránenie takémuto používaniu. Hospodársky subjekt musí mať odôvodnené podozrenie, že tovary slúžia alebo môžu slúžiť na takéto nelegitímne účely, a to okrem iného v prípade, ak príslušný orgán informoval, že tieto tovary sú alebo môžu byť určené na takéto nelegitímny účel.
- (14) S cieľom poskytnúť hospodárskym subjektom a orgánom presadzovania práva čas na vykonanie zmien v prevádzkových postupoch potrebných na dosiahnutie súladu a presadzovanie týchto zákazov by sa malo stanoviť krátke prechodné obdobie.
- (15) Je vhodné zaviesť povinnosť colných orgánov vymieňať si navzájom niektoré informácie s inými colnými orgánmi a v prípade zistenia zakázaného vývozu alebo dovozu tovarov alebo vývozu tovarov, ktorým nebolo udelené požadované povolenie, informovať príslušné orgány s cieľom uložiť pokutu hospodárskym subjektom, ktoré sa dopustili porušenia.
- (16) Je vhodné objasniť, že v rozsahu, v ktorom ide o osobné údaje, by sa mali pri spracovaní a výmene informácií dodržiavať platné pravidlá týkajúce sa spracovania a výmeny osobných údajov podľa pravidiel stanovených v smernici Európskeho

⁵ Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu, Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99.

⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 428/2009 z 5. mája 2009, ktorým sa stanovuje režim Spoločenstva na kontrolu vývozov, prepravy, sprostredkovania a tranzitu položiek s dvojakým použitím, Ú. v. EÚ L 134, 29.5.2009, s. 1.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 258/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa vykonáva článok 10 Protokolu Organizácie Spojených národov proti nezákonnej výrobe a obchodovaniu so strelnými zbraňami, ich súčasťami a komponentmi a strelivom dopĺňujúceho Dohovor Organizácie spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu (protokol OSN o strelných zbraňach) a ktorým sa ustanovujú vývozné povolenia a opatrenia týkajúce sa dovozu a tranzitu strelných zbraní, ich súčastí a častí a streliva, Ú. v. EÚ L 94, 30.3.2012, s. 1.

parlamentu a Rady 95/46/ES⁸ a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001⁹.

- (17) S cieľom prijať ustanovenia potrebné na uplatňovanie nariadenia (ES) č. 1236/2005 by sa mala právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie delegovať na Komisiu, a to v zmysle zmeny príloh I, II, III, IIIa, IIIb, IV a V k tomuto nariadeniu. Je mimoriadne dôležité, aby Komisia počas svojej prípravnej práce uskutočňovala vhodné konzultácie aj na úrovni expertov. Komisia by pri príprave a tvorbe delegovaných aktov mala zaistiť súbežné, rýchle a náležité postúpenie príslušných dokumentov Európskemu parlamentu a Rade.
- (18) Je vhodné zaviesť ustanovenie o okamžitom uplatňovaní aktu Komisie, keď je v prípade zmien v prílohách II, III alebo IIIa k nariadeniu (ES) č. 1236/2005 mimoriadne naliehavé uskutočniť takúto zmenu.
- (19) Komisia neobstaráva zariadenia na účely presadzovania práva, keďže nie je zodpovedná za udržiavanie práva a poriadku, konania v trestných veciach alebo za presadzovanie súdnych rozhodnutí v trestných veciach. Preto by sa mal zaviesť postup, ktorým sa zabezpečí, aby Komisia prijímala informácie o zariadeniach na presadzovanie práva neuvedených v zozname a produktoch uvádzaných na trh v rámci Únie, aby sa zabezpečila aktualizácia zoznamov zakázaných a kontrolovaných tovarov a aby sa tým zohľadnil nový vývoj. Komisia by mala ešte pred prijatím rozhodnutia o zmene príslušnej prílohy informovať príslušné orgány členských štátov o každej riadne odôvodnenej požiadavke na pridanie tovarov do prílohy II, prílohy III alebo prílohy IIIa, ktorú prijme od členského štátu,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie Rady (ES) č. 1236/2005 sa mení takto:

- (1) Článok 1 sa nahrádza takto:

„Článok 1

Predmet

V tomto nariadení sa stanovujú pravidlá Únie, ktoré upravujú obchodovanie s tretími krajinami s tovarom, ktorý možno použiť na účel vykonania trestu smrti alebo na účel mučenia alebo iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, ako aj na poskytovanie sprostredkovateľských služieb a technickej pomoci súvisiacich s týmito tovarmi.“

- (2) Článok 2 sa mení takto:

- a) Písmená a) a b) sa nahrádzajú takto:

„a) „mučenie“ je akékoľvek konanie, ktorým sa určitej osobe zámerne pôsobí krutá bolesť alebo utrpenie, fyzické alebo duševné, napríklad s cieľom získať od tejto osoby alebo od tretej osoby informácie alebo priznanie, potrestať túto osobu za čin,

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

ktorý spáchala táto osoba alebo tretia osoba, alebo zo spáchania ktorého je podozrivá, alebo zastrašiť alebo donútiť túto osobu alebo tretiu osobu; alebo z akéhokoľvek dôvodu založeného na diskriminácii akéhokoľvek druhu, ak túto bolesť alebo utrpenie pôsobí verejný činiteľ alebo iná osoba konajúca v úradnom postavení alebo sú spôsobené na jej podnet alebo s jej výslovným alebo tichým súhlasom. Nezahŕňa však bolesť alebo trápenie, ktoré vyplýva výlučne z právoplatne uložených trestov, neoddeliteľne k nim patrí alebo s nimi súvisí, zahŕňa však bolesť či utrpenie spôsobené kumulatívnymi účinkami nevyhovujúcich podmienok vo väzení, ako napríklad podmienkami v preplnených ubytovacích zariadeniach, nedostatočnou hygienou alebo zdravotnou starostlivosťou alebo pomocou, odopieraním kontaktov s vonkajším svetom alebo režimom zadržiavania v biednych podmienkach, bez ohľadu na akékoľvek konkrétne alebo pozitívne úmysly spôsobiť bolesť či utrpenie zo strany tých, ktorí vo väzení alebo v iných miestach zadržiavania rozhodujú, a to aj v prípade, ak je fyzickej osobe odňatá sloboda v súlade s právom. Trest smrti sa za žiadnych okolností nepovažuje za zákonný trest;

b) „iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie“ je akékoľvek konanie, ktorým sa určitej osobe spôsobí závažná bolesť alebo utrpenie, fyzické alebo duševné, ak túto bolesť alebo trápenie spôsobí verejný činiteľ alebo iná osoba konajúca v úradnom postavení, alebo sú spôsobené na jej podnet alebo s jej výslovným alebo tichým súhlasom. Nezahŕňa však bolesť alebo trápenie, ktoré vyplýva výlučne z právoplatne uložených trestov, neoddeliteľne k nim patrí alebo s nimi súvisí, zahŕňa však bolesť či utrpenie spôsobené kumulatívnymi účinkami nevyhovujúcich podmienok vo väzení, ako napríklad podmienkami v preplnených ubytovacích zariadeniach, nedostatočnou hygienou alebo zdravotnou starostlivosťou alebo pomocou, odopieraním kontaktov s vonkajším svetom alebo režimom zadržiavania v biednych podmienkach, bez ohľadu na akékoľvek konkrétne alebo pozitívne úmysly spôsobiť bolesť či utrpenie zo strany tých, ktorí vo väzení alebo v iných miestach zadržiavania rozhodujú, a to aj v prípade, ak je fyzickej osobe odňatá sloboda v súlade s právom. Trest smrti sa za žiadnych okolností nepovažuje za zákonný trest;“

b) písmeno h) sa nahrádza takto:

„h) „príslušný orgán“ je orgán jedného z členských štátov uvedený v prílohe I, ktorý je podľa článku 8 oprávnený rozhodnúť o žiadosti o povolenie;“

c) za bod i) sa vkladajú tieto písmená:

„j) „colné územie Únie“ je územie v zmysle článku 3 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92*;

k) „sprostredkovateľské služby“ sú:

- a) rokovanie alebo dojednávanie transakcií na účely nákupu, predaja alebo dodávky príslušných tovarov z tretej krajiny do akejkoľvek inej tretej krajiny alebo
- b) predaj alebo nákup príslušných tovarov, ktoré sa nachádzajú v tretej krajine, na účely ich prepravy do inej tretej krajiny.

Na účely tohto nariadenia sa z tohto vymedzenia pojmov vypúšťa samostatné ustanovenie o doplnkových službách. Medzi doplnkové služby patrí doprava, finančné služby, poistenie alebo zaistenie, alebo všeobecná reklama či propagácia;

l) „sprostredkovateľ“ je každá fyzická alebo právnická osoba alebo partnerstvo, ktoré majú bydlisko alebo sú usadené v členskom štáte Únie, ktoré vykonávajú služby vymedzené podľa bodu k) z Únie na územie tretej krajiny;

m) „poskytovateľ technickej pomoci“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba alebo partnerstvo, ktoré majú bydlisko alebo sú usadené v členskom štáte Únie, ktoré poskytujú technickú pomoc vymedzenú podľa bodu f) z Únie na územie tretej krajiny;

n) „vývozca“ je každá fyzická alebo právnická osoba alebo partnerstvo, v mene ktorých sa robí vývozný vyhlásenie, t. j. osoba, ktorá je v čase prijatia vyhlásenia zmluvnou stranou zmluvy s adresátom v príslušnej tretej krajine a má potrebnú právomoc rozhodnúť o odoslaní tovarov mimo colného územia Únie; v prípade, že zmluva o vývoze nebola uzatvorená, alebo ak zmluvná strana nekoná vo vlastnom mene, potom je vývozcom osoba, ktorá má právomoc rozhodnúť o odoslaní položky mimo colného územia Únie; ak zisk z práva nakladať s tovarmi patrí osobe, ktorá je usadená mimo Únie, podľa zmluvy, na ktorej je založený vývoz, za vývozcu sa považuje zmluvná strana usadená na území Únie;

o) „všeobecné vývozný povolenie Únie“ je vývozný povolenie na vývoz do určitých cieľových krajín, ktoré sa udeľuje všetkým vývozcom spĺňajúcim podmienky a požiadavky jeho využívania uvedené v prílohe IIIb;

p) „individuálne vývozný povolenie“ je povolenie udelené jednému konkrétnemu vývozcu pre jedného koncového používateľa alebo príjemcu v tretej krajine, ktoré sa vzťahuje na jeden alebo viac tovarov;

q) „globálne vývozný povolenie“ je povolenie udelené jednému konkrétnemu vývozcu na určitý druh tovarov, ktoré platí na vývoz jednému alebo viacerým konkrétnym koncovým používateľom alebo distribútorovi, ak je vývozca aj výrobcom tovarov uvedených v prílohe IIIa;

r) „distribútor“ je hospodársky subjekt vykonávajúci veľkoobchodné činnosti súvisiace s liekmi alebo aktívnymi látkami, ako napríklad obstarávanie liekov alebo aktívnych látok od výrobcov, vlastníctvo, dodávanie alebo vyvážanie takýchto produktov; k veľkoobchodným činnostiam nepatrí obstarávanie nemocničného, farmaceutického alebo zdravotníckeho odborníka na výhradný účel dodávania liekov verejnosti.

* Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva, Ú. v. ES L 301, 19.10.1992 s. 1.“

(3) Za článok 4 sa vkladá tento článok:

„Článok 4a

Zákaz sprostredkovateľských služieb

Sprostredkovateľovi sa zakazuje poskytovať sprostredkovateľské služby akejkoľvek osobe, subjektu alebo orgánu v tretej krajine, ktoré by súviseli s tovarmi uvedenými v prílohe II, a to bez ohľadu na pôvod týchto tovarov.“

(4) V článku 5 sa ods. 1 nahrádza týmto odsekom:

„1. Pre každý vývoz tovaru uvedeného v prílohe III sa vyžaduje povolenie, a to bez ohľadu na pôvod tohto tovaru. Povolenie sa však nevyžaduje na tovar, ktorý len prechádza colným územím Únie, t. j. ktorému nie je pridelené iné colné schválenie

určenie alebo použitie ako režim vonkajší tranzit podľa článku 91 nariadenia (EHS) č. 2913/92 vrátane uskladnenia iných tovarov ako tovarov Únie v slobodnom pásme kontrolného typu I alebo slobodnom sklade.

Príloha III obsahuje tieto tovary, ktoré možno použiť na účely mučenia alebo iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania:

- a) tovary, ktoré sa prvotne používajú na účely vynucovania práva;
- b) tovary, ktoré vzhľadom na svoju konštrukciu a technické vlastnosti predstavujú závažné riziko použitia na mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie.

Príloha III neobsahuje:

- a) strelné zbrane kontrolované nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 258/2012;
- b) položky s dvojakým použitím kontrolované nariadením Rady (ES) č. 428/2009 a
- c) tovary kontrolované spoločnou pozíciou Rady 2008/944/SZBP.“

(5) V článku 6 sa ods. 1 nahrádza týmto odsekom:

„1. Rozhodnutia o žiadostiach o povolenie vývozu tovaru uvedeného v prílohe IIIa prijme príslušný orgán v každom jednotlivom prípade, po zvážení všetkých príslušných dôvodov, najmä skutočnosti, či žiadosť o povolenie v podstate rovnakého vývozu za posledné tri roky zamietol iný členský štát, a po zvážení zamýšľaného konečného použitia a rizika odklonenia týchto tovarov.“

(6) Za článok 7 sa vkladá tento článok:

„Článok 7 a

Zákaz určitých služieb

- 1. Sprostredkovateľovi sa zakazuje poskytovať akejkolvek osobe, subjektu alebo orgánu v tretej krajine sprostredkovateľské služby, ktoré by súviseli s tovarmi z prílohy III, a to bez ohľadu na pôvod týchto tovarov, ak sprostredkovateľ vie alebo má oprávnené podozrenie, že akákoľvek časť takýchto prepravovaných tovarov je alebo môže byť v krajine, ktorá nepatrí do colného územia Únie, určené na používanie pri mučení alebo inom krutom, neľudskom alebo ponižujúcom zaobchádzaní alebo trestaní.
- 2. Poskytovateľovi technickej pomoci sa zakazuje poskytovať akejkolvek osobe, subjektu alebo orgánu v tretej krajine technickú pomoc, ktorá by súvisela s tovarmi uvedenými v prílohe III, a to bez ohľadu na pôvod týchto tovarov, ak poskytovateľ takejto pomoci vie alebo má oprávnené podozrenie, že niektoré alebo všetky príslušné tovary sú alebo môžu byť v krajine, ktorá nepatrí do colného územia Únie, určené na používanie pri mučení alebo inom krutom, neľudskom alebo ponižujúcom zaobchádzaní alebo trestaní.“

(7) Za článok 7a sa vkladá táto kapitola:

„KAPITOLA IIIa

Tovary, ktoré sa môžu použiť na účely vykonávania trestu smrti

Článok 7b

Požiadavka vývozného povolenia

3. Pre každý vývoz tovarov uvedených v prílohe IIIa sa vyžaduje povolenie, a to bez ohľadu na pôvod týchto tovarov. Povolenie sa však nevyžaduje na tovar, ktorý len prechádza colným územím Únie, t. j. ktorému nie je pridelené colné schválené určenie alebo použitie ako režim vonkajší tranzit podľa článku 91 nariadenia (EHS) č. 2913/92 vrátane uskladnenia iných tovarov ako tovarov Únie v slobodnom pásme kontrolného typu I alebo slobodnom sklade.

Príloha IIIa zahŕňa tovary, ktoré by sa mohli použiť na účely vykonávania trestu smrti a boli schválené alebo skutočne používané na vykonávanie trestu smrti v jednej alebo viacerých tretích krajinách, ktoré nezrušili trest smrti. Nezahŕňa:

- a) strelné zbrane kontrolované nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 258/2012;
 - b) položky s dvojakým použitím kontrolované nariadením Rady (ES) č. 428/2009;
a
 - c) tovary kontrolované spoločnou pozíciou Rady 2008/944/SZBP.
4. Keď sa na vývoz liekov vyžaduje povolenie na vývoz podľa tohto nariadenia a na vývoz sa vzťahujú aj požiadavky na vydanie povolenia podľa medzinárodného dohovoru o kontrole omamných a psychotropných látok, akým je Dohovor o psychotropných látkach z roku 1971, členské štáty môžu na vykonávanie povinností, ktoré im vyplývajú z tohto nariadenia a príslušného dohovoru, využiť jednotný postup.

Článok 7c

Kritériá udeľovania vývozných povolení

5. Rozhodnutia o žiadostiach o povolenie na vývoz tovarov uvedených v prílohe IIIa prijme príslušný orgán v každom jednotlivom prípade po zvážení všetkých príslušných dôvodov, najmä skutočnosti, či žiadosť o povolenie v podstate rovnakého vývozu za posledné tri roky zamietol iný členský štát, a po zvážení plánovaného konečného použitia a rizika odklonenia týchto tovarov.
6. Príslušný orgán neudeľí povolenie, ak existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že tovary uvedené v prílohe IIIa môžu byť použité na vykonávanie trestu smrti v tretej krajine.
7. Na overenie zamýšľaného konečného použitia a rizika odklonenia sa uplatnia tieto usmernenia:
- 7.1. Ak výrobca lieku obsahujúceho aktívnu látku uvedenú v prílohe IIIa požiada o povolenie na vývoz tohto lieku distribútorovi v tretej krajine, príslušný orgán posúdi podmienky zmluvy medzi vývozcom a distribútorom a opatrenia, ktoré prijímajú, aby sa zabezpečilo, že dané lieky sa nepoužijú na vykonávanie trestu smrti.
 - 7.2. Ak sa vyžaduje povolenie na vývoz tovarov uvedených v prílohe IIIa koncovému používateľovi v tretej krajine, príslušný orgán posúdi riziko odklonenia tovarov, pričom zohľadní zmluvné podmienky vzťahujúce sa na vyhlásenie o konečnom použití podpísané koncovým používateľom, ak sa takéto vyhlásenie poskytuje. Ak sa vyhlásenie o konečnom použití neposkytuje, vývozca musí preukázať, kto bude koncovým používateľom a na aký účel sa bude tovar používať. Ak vývozca

neposkytne dostatočné informácie na posúdenie rizika odklonenia, príslušný orgán sa môže odôvodnene domnievať, že tovar sa môže používať na vykonávanie trestu smrti.

Článok 7d

Zákaz určitých služieb

8. Sprostredkovateľovi sa zakazuje poskytovať akejkoľvek osobe, subjektu alebo orgánu v tretej krajine sprostredkovateľské služby, ktoré by súviseli s tovarmi z prílohy IIIa, a to bez ohľadu na pôvod týchto tovarov, ak sprostredkovateľ vie alebo má oprávnené podozrenie, že akákoľvek časť dodávky takýchto tovarov je alebo môže byť v krajine, ktorá nepatrí do colného územia Únie, určená na vykonávanie trestu smrti.
9. Poskytovateľovi technickej pomoci sa zakazuje poskytovať akejkoľvek osobe, subjektu alebo orgánu v tretej krajine technickú pomoc, ktorá by súvisela s tovarmi z prílohy IIIa, a to bez ohľadu na pôvod týchto tovarov, ak poskytovateľ technickej pomoci vie alebo má oprávnené podozrenie, že niektoré alebo všetky príslušné tovary sú alebo môžu byť v krajine, ktorá nepatrí do colného územia Únie, určené na vykonávanie trestu smrti.“
- (8) Článok 8 sa nahrádza takto:

„Článok 8

Druhy povolení a orgány vydávajúce povolenia

10. Týmto nariadením sa zavádza všeobecné vývozné povolenie Únie v prípade určitých vývozov stanovených v prílohe IIIB.

Príslušný orgán členského štátu, v ktorom je vývozca usadený, môže zakázať vývozcom používať toto povolenie v prípade existencie odôvodneného podozrenia na neschopnosť vývozcu splniť podmienky povolenia alebo ustanovenia právnych predpisov o kontrole vývozu.

Príslušné orgány členských štátov si vymieňajú informácie o všetkých vývozcoch, ktorým bolo odobraté právo na používanie všeobecného vývozného povolenia Únie, ak nezistia, že konkrétny vývozca sa nebude pokúšať vyvážať tovary uvedené v prílohe IIIa cez iný členský štát. Na tento účel sa použije zabezpečený a zašifrovaný systém výmeny informácií.
11. Povolenie na vývoz iných tovarov ako tých, ktoré sú uvedené v odseku 1, pre ktoré sa vyžaduje povolenie podľa tohto nariadenia, udeľuje príslušný orgán členského štátu, v ktorom je vývozca usadený, ako je to uvedené v prílohe I. Pokiaľ ide o tovary uvedené v prílohe III alebo v prílohe IIIa, toto povolenie môže byť individuálne alebo globálne. Povolenie týkajúce sa tovarov uvedených v prílohe II je individuálne.
12. Povolenie na dovoz, pre ktorý sa podľa tohto nariadenia vyžaduje povolenie, udeľuje príslušný orgán členského štátu, v ktorom má múzeum sídlo, ako je to uvedené v prílohe I. Povolenie týkajúce sa tovarov uvedených v prílohe II je individuálne.
13. Povolenie na poskytovanie technickej pomoci týkajúce sa tovarov uvedených v prílohe II udeľuje:
 - a) príslušný orgán členského štátu, v ktorom je poskytovateľ služieb usadený, ako je to uvedené v prílohe I, ak sa pomoc poskytuje múzeu v tretej krajine;

- b) príslušný orgán členského štátu, v ktorom má sídlo múzeum, ako je to uvedené v prílohe I, ak sa pomoc poskytuje múzeu v Únii.
14. Žiadatelia poskytnú príslušným orgánom všetky relevantné informácie potrebné pre žiadosti o individuálne alebo globálne povolenie na vývoz alebo individuálne povolenie na dovoz, aby mali príslušné orgány všetky informácie, najmä o koncovom používateľovi, cieľovej krajine a konečnom použití tovarov. Povolenie môže v prípade potreby podliehať vyhláseniu o konečnom použití.
15. Odchyľne od článku 5 poskytuje výrobca v prípade, ak má lieky vyvážať výrobca distribútorovi, informácie o prijatých ustanoveniach a opatreniach, ktorými sa má zabrániť, aby sa tieto produkty používali na vykonávanie trestu smrti v cieľovej krajine, a ak sú k dispozícii, aj informácie o konečnom použití a koncových používateľoch tovarov.
16. Členské štáty spracúvajú požiadavky na individuálne alebo globálne povolenia v časovej lehote, ktorá sa určí podľa vnútroštátneho práva alebo postupov.“
- (9) V článku 11 sa dopĺňa tento odsek:
- „5 Všetky oznámenia vyžadované podľa tohto článku sa budú uskutočňovať prostredníctvom zabezpečeného a zašifrovaného systému výmeny informácií.“
- (10) Za článok 11 sa vkladá tento článok:

„Článok 11a

Výmena informácií colnými orgánmi

17. Na účely riadenia colných rizík si colné orgány vymieňajú príslušné informácie podľa článku 4g nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93. *
18. Colné orgány informujú príslušné orgány príslušného členského štátu o výskyte vývozu alebo dovozu zakázaných tovarov podľa článku 3 alebo 4. Colné úrady informujú tieto príslušné orgány aj o vývoze bez povolenia podľa článku 5 alebo 7b.

* Nariadenie Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva, Ú. v. ES L 253, 11.10.1993, s. 1.“

- (11) Článok 12 sa nahrádza takto:

„Článok 12

Zmena príloh

Komisia sa splnomocňuje podľa článku 15a na prijímanie delegovaných aktov s cieľom zmeniť prílohy I, II, III, IIIa, IIIb, IV a V. Údaje v prílohe I týkajúce sa príslušných orgánov členských štátov sa zmenia na základe informácií poskytnutých členskými štátmi.

Ak sa to v prípade zmeny prílohy II, III alebo IIIa vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup ustanovený v článku 15b.“

- (12) Za článok 12 sa vkladá tento článok:

„Článok 12 a

Žiadosti o pridanie tovarov do niektorého zo zoznamov tovarov

19. Každý členský štát môže Komisii adresovať plne opodstatnenú žiadosť o pridanie tovarov určených alebo uvádzaných na trh na účely presadzovania práva do prílohy II, prílohy III alebo prílohy IIIa. Takáto žiadosť obsahuje
- a) informácie o konštrukcii a vlastnostiach tovarov;
 - b) informácie o všetkých účeloch, na ktoré môžu byť použité a
 - c) informácie o medzinárodných alebo domácich pravidlách, ktoré by sa porušili, keby sa tovary použili na presadzovanie práva.
20. Komisia môže do troch mesiacov požiadať žiadajúci členský štát o poskytnutie doplňujúcich informácií, ak sa domnieva, že žiadosť neobsahuje jeden alebo viac podstatných bodov, alebo ak sú potrebné dodatočné informácie o jednom alebo viacerých podstatných bodoch. Oznámi body, ku ktorým je potrebné poskytnúť doplňujúce informácie.
21. Ak sa domnieva, že nie je potrebné vyžiadať doplňujúce informácie, alebo po prijatí vyžiadaných doplňujúcich informácií začne Komisia do šiestich mesiacov postup prijatia požadovanej zmeny alebo informuje žiadajúce členské štáty o dôvodoch, prečo tak neurobí.“
- (13) Za článok 13 sa vkladá tento článok:

„Článok 13 a

Spracovanie osobných údajov

Osobné údaje sa spracúvajú a vymieňajú podľa pravidiel stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES* a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001**.

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

** Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.“

- (14) Článok 15 sa vypúšťa.
- (15) Za článok 15 sa vkladajú tieto články:

„Článok 15 a

Vykonávanie delegovania

22. Právomoc prijímať delegované akty sa Komisii udeľuje za podmienok stanovených v tomto článku.
23. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 12 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

24. Delegovanie právomoci uvedené v článku 12 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci v ňom uvedenej. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Rozhodnutie neovplyvní platnosť žiadnych delegovaných aktov, ktoré sú už v platnosti.
25. Hneď ako Komisia prijme delegovaný akt, informuje o tom súčasne Európsky parlament a Radu.
26. Delegované akty prijaté podľa článku 12 nadobudnú účinnosť len vtedy, ak v lehote dvoch mesiacov od oznámenia tohto aktu Európskemu parlamentu a Rade voči nemu Európsky parlament alebo Rada nevznesú žiadne námietky alebo ak pred uplynutím tejto lehoty Európsky parlament aj Rada informovali Komisiu, že nevznesú námietky. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 15b

Postup pre naliehavé prípady

27. Delegované akty prijaté podľa tohto článku nadobúdajú účinnosť okamžite a uplatňujú sa pod podmienkou, že sa voči nim v súlade s odsekom 2 nevznesie námietka. V oznámení o delegovanom akte Európskemu parlamentu a Rade sú uvedené dôvody na použitie postupu pre naliehavé prípady.
 28. Európsky parlament alebo Rada môžu voči delegovanému aktu vzniesť námietku v súlade s postupom uvedeným v článku 15a ods. 5. V takom prípade Komisia akt zruší hneď po tom, čo jej Európsky parlament alebo Rada oznámili rozhodnutie vzniesť námietky.“
- (15) Prílohy sa menia takto:
- a) V prílohe III sa vypúšťa časť 4.
 - b) Dopĺňa sa nová príloha IIIa, ktorej znenie je uvedené v prílohe I k tomuto nariadeniu.
 - c) Dopĺňa sa nová príloha IIIb, ktorej znenie je uvedené v prílohe II k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Bod 6 článku 1 a v rozsahu, v ktorom sa vkladá článok 7d, aj bod 7 článku 1 sa uplatňujú od 1. januára 2015.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*